

Valoració, per part de la indústria, de la qualitat organolèptica de l'herba seca obtinguda de les espècies assajades

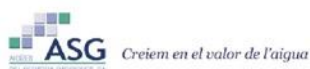
Annex 5

Eva Moré i Palos, Grup plantes aromàtiques i medicinals
Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya

Nous Escenaris de Producció industrial de Planta aromàtica i medicinal als sistemes agraris tradicionals de Catalunya

Socis del projecte:

Projecte finançat a través de l'Operació 16.01.01
(cooperació per a la innovació) del Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2014-2020.

Valoració, per part de la indústria, de la qualitat organolèptica de l'herba seca obtinguda de les espècies assajades

Introducció

Un cop en disposició de l'herba seca produïda durant la campanya 2021 per les diferents espècies i varietats assajades, es va voler avaluar la qualitat organolèptica que presentaven.

Es volia aconseguir una valoració directa de les principals empreses compradores i utilitzadores d'herba seca del territori Espanyol.

Metodologia

1. Desfullat i condicionament de les mostres seques de les diferents espècies i varietats assajades
2. Identificació de clients potencials
3. Enviament de mostres
4. Avaluació de la qualitat i interès de compra

Desfullat i condicionament de les mostres seques de les diferents espècies i varietats

A la tardor de 2021 es va procedir a desfullar les mostres seques d'aquelles espècies assajades que tenen sortida comercial en format de "planta seca" diferenciant les mostres segons les varietats i les parcel·les. Així es van desfullar: tarongina (*Melissa officinalis*), menta pebrera (*Mentha x piperita*), menta de les faves (*Mentha spicata*), farigola blanca o mastiquina (*Thymus mastichina*), farigola llimona (*Thymus citriodorus*) i sajolida (*Satureja montana*).

Identificació de clients potencials

Es va cercar informació sobre empreses majoristes i/o empreses envasadores de plantes aromàtiques i medicinals amb negoci a l'Estat espanyol i es va elaborar un llistat de contactes de caps de compra. Posteriorment es va contactar amb totes elles enviant-los-hi un e-mail o realitzant trucades telefòniques per tal d'identificar aquelles empreses que consumien les espècies assajades i copsar també si voldrien col·laborar en l'avaluació de la qualitat organolèptica de la matèria primera.

Enviament de les mostres

Un cop identificades les empreses interessades, se'ls va demanar de quines espècies els interessava rebre una mostra i quina quantitat mínima necessitaven per a poder fer aquesta avaluació. A partir de les respostes recollides, es van preparar les mostres de la planta recol·lectada l'any 2021 i a cada empresa se li van enviar les espècies i quantitats seleccionades disponibles, per missatge al contacte indicat (cap de compres o director tècnic).

Avaluació de la qualitat i interès de compra

Passat un temps prudencial es va tornar a contactar les empreses "col·laboradores" i se'ls va demanar una valoració de cadascuna de les espècies pel que fa a:

- **Qualitat:** si el producte reunia els requisits mínims o bé si era de molt bona qualitat pels seus barems standard (organolèptics, presentació, etc.)
- **Interès de compra:** si estarien interessats en comprar aquest producte, indicant quantitats i preus de compra orientatius.

Resultats

Per a fer l'anàlisi es van contactar als principals majoristes d'herboristeria i envasadors (15):

MAJORISTES (7):

- Amorós Nature
- La Flor del Pirineo
- Plameca
- Plantarom
- Bernau Herbes
- Herbes del Molí
- Plantafarm

ENVASADORS (d'espècies o infusions) (8):

- Conserves Dani
- Pompadour
- Santiveri
- Espècies Teixidor
- Burriac (Riera Rabassa, SA)
- Tegust
- Espècies Corbella
- Matafaluga

Es va aconseguir resposta només del 53% de les empreses (8), tot i que finalment i degut a diferents raons només es va enviar mostres a 6 empreses responent als seus interessos (Taula 1).

Taula 1: mostra de fulla seca de les espècies assajades enviada a cadascuna de les empreses seguint els seus interessos

Empresa	<i>Mentha x piperita</i>	<i>Mentha spicata</i>	<i>Melissa officinalis</i>	<i>Satureja montana</i>
Amorós Nature	x	x	x	x
La Flor del Pirineo	x	x	x	x
Plameca	x		x	
Bernau Herbes	x		x	x
Plantafarm	x	x	x	x
Herbes del Molí	x	x	x	x

Espècies Corbella va indicar que només consumia *Satureja montana*, però finalment no va demanar mostres, Plantarom finalment tampoc va mostrar interès en rebre mostres per la seva valoració.

Per contra, cap d'aquestes empreses consumeixen herba seca de *Thymus mastichina* o *Thymus citriodorus*, ja que habitualment comercialitzen *Thymus vulgaris* i per tant no es va enviar.

Per a les varietats de les diferents espècies, es van enviar mostres identificades amb un codi per a que fos una valoració a cegues:

- Per a *Melissa officinalis*, 3 varietats: Quedlinburger, Lemona, Lorelei
- Per a *Satureja montana*, dos varietats: sel·lecció CITA, Bergbohenkraut

D'altra banda també van mostrar interès en les següents espècies (no disponibles el 2021):

Empresa	<i>Lavandula angustifolia</i>	<i>Lavandula x intermedia</i>	<i>Artemisia absinthium</i>
Amorós Nature	x	x	x
La Flor del Pirineo	x	x	x
Plameca		x	
Bernau Herbes	x	x	

Les valoracions de qualitat organolèptica van ser les següents:

***Mentha x piperita* var. Mitcham**

Empresa	Aspecte	Qualitat organolèptica	Substàncies estranyes
1	Fulla molt petita, no seria acceptable com a fulla sencera però sí com a qualitat de fulla trencada	Olor prou bona	
2	Molt bé, d'una mida excel·lent.	Bona olor, sabor i color	
3	Les mostres estan bé, sobretot com a fulla sencera		
4		Correcte	
5		Ens agrada	
6		Qualitat extraordinària	

Mentha spicata

Empresa	Aspecte	Qualitat organolèptica	Substàncies estranyes
1			
2			
3		Qualitat igual al mercat internacional	
4		Correcte	
5		Ens agrada a efectes organolèptics	
6			

Melissa officinalis

Empresa	Aspecte	Qualitat organolèptica	Substàncies estranyes
1		Totes les varietats estan bé, tant d'aspecte, com d'olor.	S'ha observat alguna crisàlide al revers d'una fulla que no seria conforme, però la resta està bé.
2	Quedlinburger: és la que té la fulla més sencera	<i>Quedlinburger</i> : és la més interessant, bona olor i color <i>Lemona i Lorelei</i> : bon producte, però inferior a la <i>Quedlinburger</i> .	
3		Totes les varietats tenen una qualitat igual al mercat internacional.	
4		Totes les varietats són correctes.	

5		Ens agrada a efectes organolèptics, no hi ha diferència entre varietats.	
6		Totes les varietats tenen una qualitat extraordinària.	

Satureja montana

Empresa	Aspecte	Qualitat organolèptica	Substàncies estranyes
1			
2		CITA: bé de color i olor. Bergbohnenkraut: escolliríem aquesta pel color verd més intens.	CITA: si es dirigeix al consumidor final s'hauria de netejar i treure bastons.
3		Totes les varietats tenen una qualitat igual al mercat internacional.	
4		Totes les varietats són correctes.	
5		Ens agrada a efectes organolèptics, no hi ha diferència entre varietats.	
6		Totes les varietats tenen una qualitat extraordinària.	

Pel que fa a l'interès de compra d'aquests majoristes o elaboradors d'infusions, la quantitat anual demandada va ser la següent:

	Quantitat anual de fulla seca (kg)	Número d'empreses
<i>Melissa officinalis</i>	2.510	4
<i>Mentha spicata</i>	750	1
<i>Mentha x piperita</i>	3.030	4
<i>Satureja montana</i>	860	3
<i>Thymus vulgaris</i>	2.000	1

Val a dir però, que el principal majorista de planta seca de l'Estat Espanyol, Amoros Nature, no ens va indicar volums anuals consumits per tant, aquestes quantitats estan molt esbiaixades i són molt distants dels consums reals per a cadascuna d'aquestes espècies.

I pel que fa a preus pagats al productor (2021):

	Presentació del material vegetal comercial en sec			Núm. Empreses
	En branca (€/kg)	En fulla trencada (€/kg)	En fulla sencera (€/kg)	
<i>Melissa officinalis</i>	3,00	3,93	5,58	3
<i>Mentha spicata</i>			5,00	1
<i>Mentha x piperita</i>		3,43	5,92	3
<i>Satureja montana</i>			3,17	3
<i>Thymus vulgaris</i>			2,50	1

Conclusions

En general i per herba seca, les espècies amb major demanda són la tarongina (*Melissa officinalis*) i la menta pebrera (*Mentha x piperita*). També hi ha un cert interès per la sajolida (*Satureja montana*) però en quantitats menors.

Per herba seca, caldria produir *Thymus vulgaris* enlloc de *Thymus mastichina* més orientat al mercat de l'oli essencial. *Thymus citriodorus* tampoc té interès.

La valoració de la qualitat de les mostres va ser, en general, molt bona, sense trobar diferències significatives entre varietats, tot i que en un cas sembla que va agradar més la tarongina varietat "Quedlinburguer" i la sajolida varietat "Bergbohnenkraut" ambdues comercialitzades per l'empresa alemanya de llavors especialitzada en PAM Pharmasaat (<https://www.pharmasaat.de/ENGLISH/>).

Caldria veure si la qualitat es manté al sotmetre-les al procés d'assecatge a escala industrial (assecatge, neteja i separació de fulla) donat que aquest material es va obtenir manipulant-lo manualment i en petites quantitats.

D'altra banda, les quantitats indicades són del tot insuficients per a justificar un cultiu, ja que en el cas més favorable que és de *Mentha x piperita* 4 empreses van indicar una demanda anual de fulla seca de 3.000 kg el que representaria, de forma aproximada, una quantitat en planta seca de 6.000 kg i una quantitat de planta fresca (suposant un 70% d'humitat) d'unes 20 t, que amb un rendiment de 6-8 t planta fresca/ha, vindria a ser unes 3-4 ha de cultiu de *Mentha x piperita*.

Situació que obligaria a buscar nous canals de comercialització per augmentar superfície.

De totes maneres, aquestes demandes tan puntuals i minces s'han de contrastar amb els consums anuals d'infusions que contenen en la seva composició aquestes espècies i es pot veure clarament que el consum és molt més alt.